

درس اول

فارسی علوی

درس اول
کتابخانه ی کلاس ما

میترا نخجوانی
دوم کوهنوردان

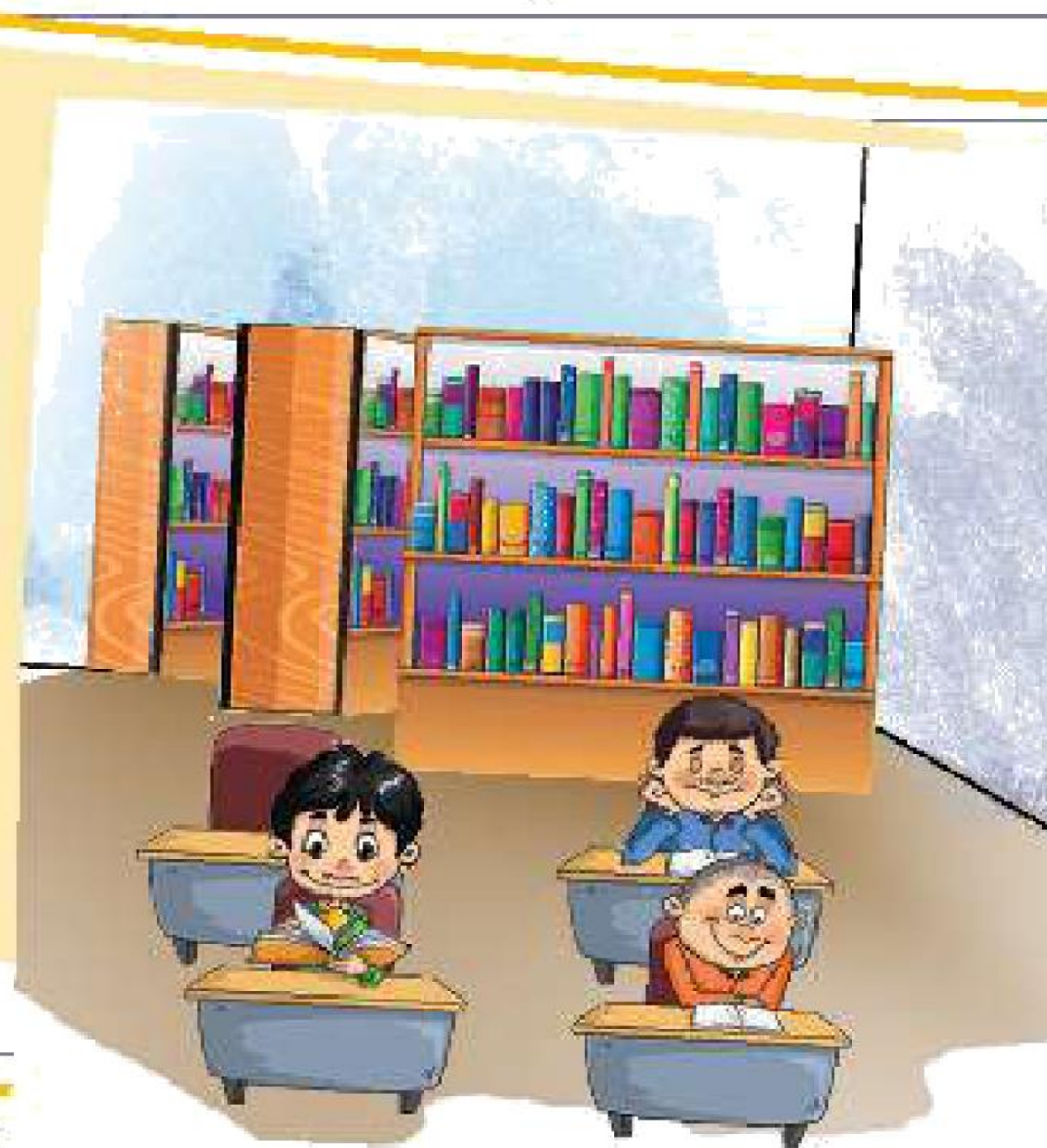
آموختنی‌ها

درس اول

«کتابخانه‌ی کلاس ما»

آموختنی‌ها

۱. آشنایی با کتابخانه و تقویت مهارت مطالعه
۲. ساخت واژه‌هایی با «هم»
۳. شناسایی کلماتی که صدای آخر آن‌ها «ای» است

جعبه ی کلمات؛ هم معنی

کلمات هم معنی

پند: نصیحت

آموزگار: معلم.....

یار: دوست

وقتی: هنگامی،.....زمانی.....

غافل: بی خبر

احوال پرسشی: حال کسی را پرسیدن

فراوان: بسیار،.....خیلی.....

پاسخ: جواب.....

کتابخانه: محل نگهداری کتاب

تشکر: سپاس گذاری

آرام: ساکت.....

حالا: اکنون، الان

ویژه: مخصوص

پرسش: سؤال.....

مانند: مثل.....

جعبه ی کلمات؛ مخالف

کلمات مخالف

آرام ≠ شلوغ.....

پرسش ≠ جواب.....

وارد ≠ داخل.....

مفید ≠ غیر مفید.....

پاسخ ≠ سؤال.....

دانا ≠ نادان....

روی ≠ زیر.....

خیلی ≠ کم.....

روز ≠ شب.....

خیر ≠ بی خبر.....

دوست ≠ دشمن.....

بزرگ ≠ کوچک.....

درست ≠ نادرست.....

مناسب ≠ نامناسب.....

متن درس

کتابخانه‌ی کلاس ما

در یک روز زیبای پاییزی، آموزگار با دانش آموزانی که با نظم و ترتیب وارد کلاس می شدند سلام و احوال‌پرسی می کرد. وقتی همه ی بچه ها به صورت گروهی نشستند آموزگار از آن ها خواست تا فکر کنند و بگویند چگونه می توانند پاسخ پرسش های خود را پیدا کنند. دانش آموزان به رایانه، کتاب ها، مجله ها و افراد دانا اشاره کردند. آن ها پس از گفت و گو با هم کلاسی های خود تصمیم گرفتند:

۱. بهتر است کتاب ها و مجله های ویژه ی خود را بخوانند.
۲. برای انتخاب کتاب مناسب با بزرگ ترها، هم فکری و مشورت کنند.
۳. در کلاس خود یک کتابخانه ی کوچک درست کنند.

املا دان؛ سؤال الف؛ نمونه ی پاسخ

یکی از راههای تقویت املا، تکمیل کلمات با حروف جا افتاده و یا پیدا کردن واژگان با ویژگی‌های خواسته شده است.
الف: از میان حروف زیر، حرف‌های مناسب را به پیراهن‌ها وصل کن تا کلمه‌ای معنی دار درست شود.

دیگر چه حرف‌هایی می‌توانی اضافه کنی؟

غ را اضافه می‌کنیم: غار.

املا دان؛ سؤال ب

نمونه ی پاسخ

ب: متن درس را بخوان و در هر بادکنک یک کلمه پنج نقطه‌ای بنویس.

دانش آموز

داشت

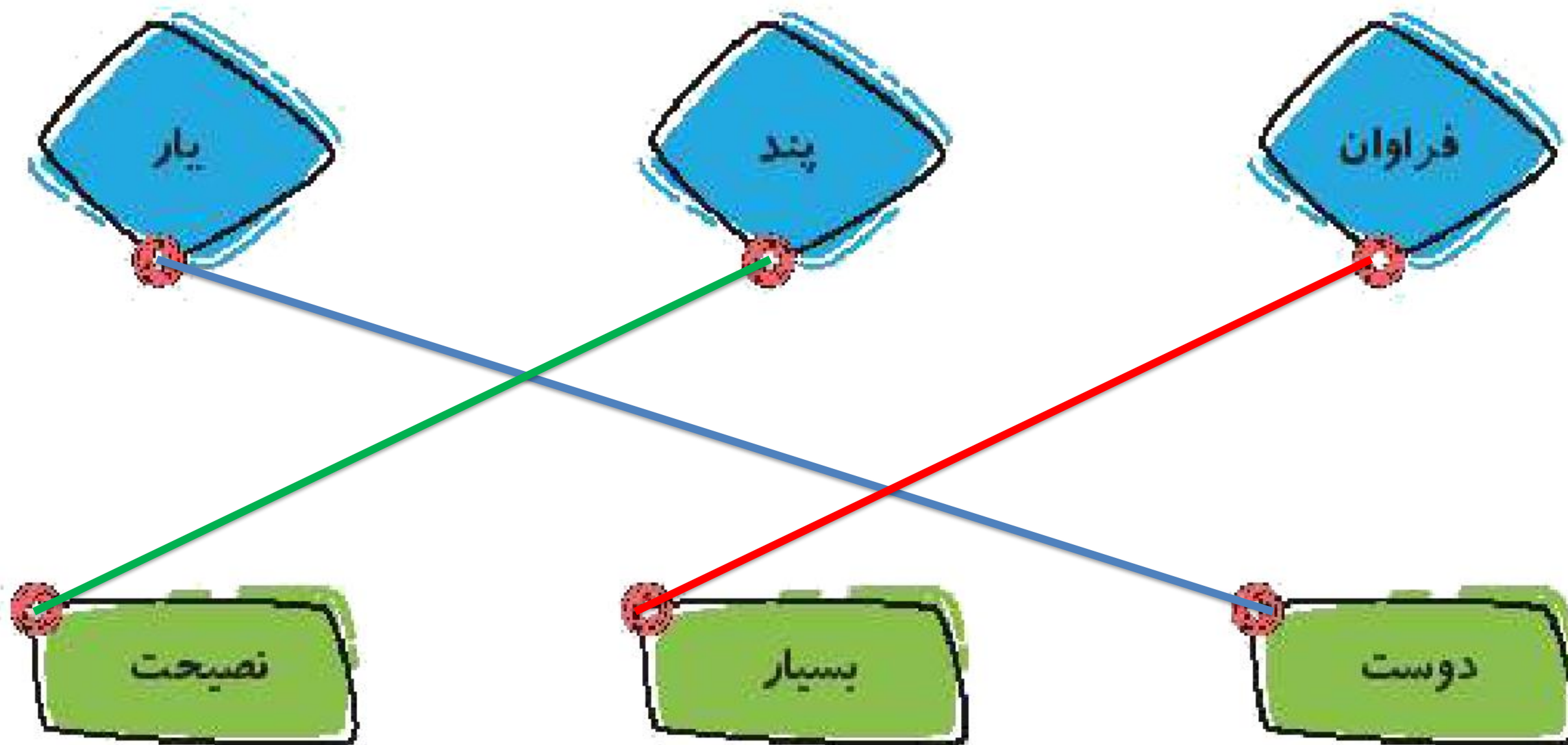
می‌خواست

کتابخانه

تمرین ۱

۱ با توجه به شعر دیار مهربان، کلمات هم معنی را به هم وصل کن.

تمرین ۲

۲ درست و نادرستی جملات زیر را مشخص کرده و در صورت نادرستی، درست آن‌ها را بنویس.

الف: برای انتخاب یک کتاب خوب، نباید با افراد دانا مشورت کرد. مشورت می‌کنیم.

ب: صدای اتومبیل‌ها به گوش می‌رسید. در متن درس، صدای اتومبیل‌ها نیست.

پ: نماینده‌ی گروه اول گفت: «بهتر است کتاب‌های ویژه‌ی خودمان را بخوانیم.»

تمرین ۳

۲ در جاهای خالی کلمه‌های مناسب بنویس.

الف: آموزگار گفت: «بچه‌های عزیز...» بگویید چگونه می‌توانیم پاسخ.. پرسش‌های خود را پیدا کنیم؟

ب: آموزگار از دانش‌آموزان تشکر... کرد و گفت: «آیا همه‌ی نوشته‌ها در مجله‌ها برای شما مفید... است؟»

تمرین ۴

۴ با توجه به کلمه‌های داده شده، دو کلمه‌ی دیگر بنویس به طوری که قسمت مشخص شده یا همان صدا در آن‌ها تکرار شده باشد.

شانه-خانه

دانه

هم‌فکری-هم‌سایه

همراه

کوه-نگاه

سیاه

تمرین ۵

بخش‌های هر کلمه را روی تنه‌ی درخت بنویس.

انتخاب

ان ت خاب

پرنندگان

پ ر ن د گان

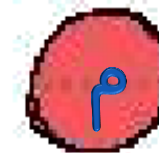

تمرین ۶؛ نمونه ی پاسخ

حرف اول هر شکل را نوشته سپس از میان آن ها کلمه ی مورد نظر را پیدا کن و با آن جمله بساز.

مشورت

برای انتخاب کتاب با مادرم مشورت می کنم.

جمله

تا به حال با چه کسی مشورت کرده ای؟ اگر این کار را انجام داده ای یک مورد آن را بنویس.

برای خرید کتاب با مادرم مشورت کردم.

تمرین ۷؛ نمونه ی پاسخ

۷ درباره ی تصویر زیر سه جمله بنویس.

کلاس ما یک کتابخانه دارد.

دانش آموز کتاب ها را می آورد.

آموزگار پشت میز نشسته است.

جمله (۱)

جمله (۲)

جمله (۳)

تمرین ۸؛ نمونه ی پاسخ

۸ نام بهترین کتابی را که تا به حال خوانده‌ای، یادت هست؟ مشخصات آن را روی کتاب زیر بنویس.

نام کتاب	نام تصویر گر	فرشید مثقالی
ماهی سیاه کوچولو	نام نویسنده	صمد بهرنگی
	نام مترجم	ندارد
	نام انتشارات	کانون

تمرین ۹

۹ با توجه به سؤالات داده شده، گزینه‌ی مناسب را انتخاب کن.

الف: کدام یک از کلمات زیر از ترکیب «هم، با یک کلمه‌ی دیگر، درست نشده است؟»

(۱) همقد

(۲) همدان ✓

(۳) همفکری

(۴) همراه

ب: معنی کدام کلمه درست است؟

(۱) ویژه = مناسب

(۲) زبان = مفید

(۳) مونس = دشمن

(۴) مشورت = همفکری ✓

پ: نشانه (ه ه) در پایان چند واژه‌ی زیر به ترتیب، صدای «ا، و ه» می‌دهد؟

«ماه، نامه، مدرسه، راه، سایه، شاخه، گروه، پایه»

(۱) سه - پنج

(۲) پنج - سه ✓

(۳) چهار - چهار

(۴) دو - شش

خوانش و پردازش؛ متن داستان

داستان زیر را بخوان و به سؤالها پاسخ بده. ۱۰

روز قشنگی بود. خورشید وسط آسمان روی برکه می تابید. سه ماهی درون برکه با دو خرچنگ و چهار لاک پشت در حال بازی بودند.

آن‌ها مدت‌ها بود که در آنجا زندگی می‌کردند و هیچ کس با آن‌ها نامهربانی نکرده بود. آن روز، دو شکارچی که از آنجا عبور می‌کردند، چشیشان به ماهی‌ها افتاد. شکارچیان می‌خواستند ماهی‌ها را صید کنند، اما با خود تور نیاورده بودند. پس، تصمیم گرفتند بروند و تور بیاورند. وقتی رفتند یکی از ماهی‌ها که رنگش قرمز بود، گفت: «دوستان بیااید فرار کنیم وقتی آن‌ها برگردند، ما را صید خواهند کرد.»

ماهی دیگر که رنگش سیاه بود، گفت: «آن‌ها دیگر بر نمی‌گردند، بیااید بازی کنیم.» ماهی قرمز که دید کسی به حرفش توجه نمی‌کند، خداحافظی کرد و به سمت رودخانه شنا کرد. سومین ماهی که رنگش زرد بود، خیلی ترسیده بود. هر چه قدر تلاش کرد، ماهی سیاه همراهش نیامد. او هم به دنبال ماهی قرمز رفت. لاک‌پشتی هم که خیلی با ماهی زرد دوست بود، به دنبال او راه افتاد. اما بقیه‌ی لاک‌پشت‌ها و خرچنگ‌ها و ماهی سیاه به آن‌ها توجهی نکردند و به بازی خود ادامه دادند تا اینکه آن دو مرد از راه رسیدند و تور خود را داخل آب انداختند. ماهی سیاه کوچک درون تور افتاد و مرد‌ها او را برای ناهار خوردند.

«کلیله و دمنه، باب شیر و گاو»

خوانش و پردازش؛ تمرین ۱۰؛ نمونه ی پاسخ

الف: چند ماهی در برکه بود؟ ۳ ماهی

ب: کدام ماهی از همه باهوش تر بود؟ ماهی قرمز

پ: اگر تو و دوستت جای آن دو مرد بودید، برای آنکه همه ی ماهی ها را صید کنید، چه می کردید؟

..... تور را در بخش های مختلف برکه می انداختیم.

ت: به نظر تو آیا این داستان واقعی بود؟ چرا؟

..... نه؛ چون ماهی ها مثل انسان ها حرف نمی زنند.

ث: آیا می توانی تعداد تمام حیواناتی را که در برکه بودند، بگویی؟ آن ها را با کشیدن چوب خط بشمار.

..... ۹ جانور: ۳ ماهی، ۲ خرچنگ، ۴ لاک پشت

بخوان و بشناس؛ نظامی

نظامی

نظامی یکی از شاعران و داستان سرایان بزرگ فارسی
زبان بوده که در شهر گنجه (کشور آذربایجان) متولد
شده است.

از آثار معروف او می توان مخزن الاسرار، خسرو و شیرین و لیلی و مجنون و اسکندرنامه را نام برد.

خودارزیابی

خودارزیابی

خیلی خوب خوب قابل قبول نیاز به تلاش

توانایی لازم برای جمله سازی را پیدا کردم.

متن درس را روان می خوانم و می توانم نوشته ها را با علائم نگارشی بنویسم.

با ساخت واژه هایی با هم، آشنا شدم.

کلماتی که صدای آخر آن ها ای، است، تشخیص می دهم.

در زیبا نویسی مهارت پیدا کرده ام.

